המעשה
הוא העיקר

לימוד הרמב"ם
תקנת רמב"ם היומי

א. יש להצטרף ללימוד ספרו העיקרי של הרמב"ם[1], ספר "משנה תורה", ובסדר, כפי שנקבע על ידי ריבוי מישראל[2], שלושה פרקים ליום, אשר על פי סדר זה מסיימים את הלימוד בתום שנה מהתחלתה[3].

ב. מי שאינו יכול להשתתף במסלול זה שילמוד על כל פנים פרק אחד ליום, או שיצטרף להלומדים בספר המצוות[4].

ג. [יש][5] לעורר ולזרז על דבר ההוספה והחיזוק וההתגברות ביתר שאת וביתר עוז בלימוד הרמב"ם, ובמיוחד בקשר לסיום לימוד הרמב"ם[6].

ד. מי[7] שעדיין לא התחיל ללמוד מחזור [הזה], ומחליט להצטרף עתה כדאי ביותר שיתחיל ללמוד מהשיעור היומי (כדי להתאחד עם כל שאר הלומדים), ובמשך הימים שלאחרי זה ישלים (לאט לאט, כדי שהלימוד יהי' בהבנה והשגה) מהתחלת הרמב"ם[7].

ה. בהגיע מחזור חדש, עליו להוסיף חיל בלימוד, באופן שהלימוד החדש יהי' נעלה יותר מהלימוד בעבר, שכן, לומדים עוד הפעם (את אותו הספר, לא מחמת השכחה ח"ו, אלא) כדי להוסיף על הלימוד הקודם, ועד לאופן של "באין ערוך" לגבי לימודו הקודם[8].

ו. "הקב"ה עוזרו", ונותן לכל אחד ואחת מישראל, אנשים נשים וטף, כוחות גדולים, שיוכל ללמוד את הרמב"ם ובאופן של הבנה והשגה בחכמה בינה ודעת שבשכלו, ובהצלחה רבה למעלה מן המשוער[9], כולל גם שלימודו יהי' מתוך מנוחה ובריאות נכונה בגשמיות וברוחניות גם יחד, ומכיון שזוכה לסייעתא דשמייא והצלחה כו' מנצל כחותיו להתייגע וללמוד באופן נעלה יותר[10].

ז. יש להשתדל ללמדם במשך היום, לפני הלילה, אף על פי שאם מאיזה סיבה לא הספיקו ללמדם במשך היום, יכולים וצריכים להשלימם בלילה[11], עד חצות, ואפילו עד שיעלה עמוד השחר[12].

ח. ארז"ל "יהיב פרוטה לעני והדר מצלי'", ועל אחת כמה וכמה בנוגע להצלחה בלימוד כל התורה כולה על ידי הברכה מלמעלה – "כשם שעזרתני כו' כן תעזרני כו'" – שבודאי יש צורך בענין הצדקה[13].

הוספה בלימוד הרמב"ם

ט. העבודה עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח"[14] על ידי זה שמתכוננים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד"ימות המשיח". כולל ובמיוחד בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם על ידי שמחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם [שהוא מהענינים הממהרים ומביאים את הגאולה[14]][15].

י. הנ"ל הוא גם על ידי ההשתתפות (או להוסיף חיזוק בזה אם משתתף כבר) בלימוד הרמב"ם דכמה וכמה מבני ישראל. ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה[16].

יא. נוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד מבני ישראל מסביבתו, אנשים נשים וטף באופן ד"העמידו תלמידים הרבה", ומהם יראו וכן יעשו רבים[16].

יב. יכולים למצוא בספר הרמב"ם כל עניני התורה (ונקל יותר בדורנו זה שנתברך ב"ספרי מפתחות", כולל גם "מפתח" לספר הרמב"ם). ולכן,

---

וזאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), משנת תשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

1) ראה ש"פ במדבר תשמ"ט התוועדויות ע' 30-229: "ופשיטא, שאין להתפעל כלל מאלה שאין דעתם נוחה מהתקנה ומנהג דלימוד הרמב"ם, וטענתם, היתכן שלוקחים "ספר של לומדות" ("לומד'ישער ספר") ועושין ממנו לימוד השייך לכל ישראל!

הרמב"ם כותב בהקדמתו שכתב חיבורו "**בלשון ברורה** ודרך קצרה . . שיהיו כל הדינין גלויין **לקטן ולגדול**", ולא להיפך, שכאשר "למדן" רוצה לומר "פלפול", לומד רמב"ם כדי לפלפל אם הרמב"ם כיון באופן כך או באופן כך,

וטענה נוספת שמלבישים באיצטלא של קדושה שכיון שנוהגים הלכה למעשה כפסקי השו"ע, כמ"ש הב"י בהקדמתו לחיבורו שפסק ע"פ שלשת עמודי ההוראה, הרמב"ם הרא"ש והרי"ף, ובמקום שנחלקו הכריע כדעת הרוב, אין ללמוד רמב"ם, שמא יבואו לפסוק כדעת הרמב"ם בניגוד לפסק השו"ע!...

לימוד הרמב"ם הוא לא בשביל פסקי הלכות, כי אם, בשביל לקיים הציווי והחיוב דלימוד כל התורה כולה (כמבואר בהל' ת"ת של רבינו הזקן), עכ"פ ע"י לימוד **ההלכות** כל התורה כולה, שחיוב זה אי אפשר לקיים ע"י לימוד השו"ע, שיש בו רק הלכות הנוהגות בזמן הזה, כי אם, ע"י לימוד הרמב"ם שכולל הלכות כל התורה כולה.

וכששואלים אצלם: מה יהי' עם החיוב דלימוד הלכות כל התורה? אזי טענתם היא להיפך, שתחילה צריך לעסוק בשאר ענייני העבודה, ועד לעשות לו ית' דירה בתחתונים, שבשביל זה צ"ל תחילה בדרגת "תחתון"... ואח"כ יחשבו אודות החיוב דלימוד כל התורה כולה". וראה ט"ז שבט תשמ"ט התוועדויות ע' 1-280.

2) וראה ש"פ אחרי תשמ"ט התוועדויות ע' 68: "לחזק ולהוסיף בכל שיעורי תורה, הן שיעורים פרטיים . . והן שיעורים הכלליים ע"פ תקנת החכמים ומנהגי ישראל בכל דור ובכל מקום, כולל ובמיוחד בדורנו זה תקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, דלימוד שיעורי חת"ת . . ולאחרונה ניתוסף גם שיעורי רמב"ם היומי".

3) ליל כ"ף טבת תשמ"ט התוועדויות ע' 166: "בדוגמת סיום תורתו של משה בן עמרם, שבקשר לזה כינה הרמב"ם את ספרו "**משנה** תורה", "משנה לספרו של משה בן עמרם". בענין ההתעוררות להצטרף ראה הערה 9, וראה לקמן הערה 7. **ועוד. עוד על ג' פרקים ראה לקמן.**

4) ליל כ"ף טבת שם.

5) ש"פ שמות תשמ"ח התוועדויות ע' 231: "קודם הסיום יש להוסיף עוד ענין ולא בתור הוספה, אלא ענין **עיקרי** לעורר וכו'".

6) ש"פ שמות תשמ"ח שם.

7) ש"פ ויחי תשמ"ט התוועדויות ע' 157: "וכאן המקום לעורר עוה"פ אודות ההצטרפות ללימוד שיעור היומי ברמב"ם כפי שנתפשט ונתקבל בתפוצות ישראל, ומי וכו'".

8) ליל כ"ף טבת תשמ"ט התוועדויות ע' 166: "כך שבלימוד זה נעשה הדבר אצלו בבחי' **חדש**, לימוד חדש, למרות שכבר למד את זה אשתקד". וראה ש"פ וארא תשמ"ח התוועדויות ע' 50-249: "בנוגע ללימוד התורה אמרו חז"ל "בכל יום יהיו בעיניך חדשים", היינו, שהענין דמתן-תורה צריך להיות וישנו בכל יום . . ואם הדברים אמורים בנוגע ללימוד התורה בכל יום, עאכו"כ כשמסיימים לימוד התורה כולה (ספר הרמב"ם, "מקבץ לתורה שבעל פה כולה"), ומתחילים עוד הפעם מהתחלת התורה הרי זה בודאי ע"ד ובדוגמת הענין דמתן-תורה.

אמנם, מכיון שנמצאים כבר לאחרי לימוד התורה כולה הרי זה מעתה באופן של חידוש **באין**-ערוך לגבי התחלת הלימוד בפעם הקודמת (ועאכו"כ באין-ערוך לגבי התחלת הלימוד בפעם הראשונה). ופשיטא בעילוי לגבי סיום הלימוד דמחזור הקודם, ונמצא, שגם בהתחלת הלימוד עתה. "יסוד היסודות ועמוד החכמות". **ניכר** הענין ד"כמים לים מכסים" שבסיום הרמב"ם (דמני' אזלינן), ועד שמתעלים לדרגא נעלית עוד יותר, כשמסיימים גם מחזור החדש ב"כמים לים מכסים", וכן לאח"ז, בעילוי אחר עילוי עד אין סוף".

9) ליל כ"ף טבת תשמ"ט התוועדויות ע' 166. וראה ש"פ ויחי תשמ"ט התוועדויות ע' 161: "קודם הסיום יש לעורר אודות ענין שהזמן גרמא להצטרך למחזור ששי דלימוד הרמב"ם. וע"י ההחלטה המתאימה בזה "הקב"ה עוזרו", וזוכה לסייעתא דשמיא להצליח בלימודו".

10) ש"פ ויחי תשמ"ט התוועדויות ע' 161: "ע"ד הסיפור הידוע אודות ה"צמח צדק".

11) להעיר מליל הושענא רבה תשמ"ט התוועדויות ע' 192: "שיעור גדול שלכאורה קשה להספיק ללומדו בעיון המתאים במשך היום [כולל גם בצירוף הלילה, כמדובר כמ"פ במענה לשואלים בדבר [הערה 51: ועד"ז אלו ששואלים עכשיו (וגם בשאר ענינים כיו"ב) אצל המשפיעים החסידיים אלו שממלאים תפקידם ושליחותם ומשפיעים בפועל, וכו'] בנוגע לשיעורים שנתתקנו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו]".

12) ש"פ וארא תשמ"ט הערה 39 התוועדויות ע' 9-208: "כמו הקטר חלבים ואיברים שמצוותן עד שיעלה עמוד השחר (ורק כדי להרחיק את האדם מן העבירה אמרו חכמים עד חצות) [שוה"ג: ואעפ"כ "משתדלין להקטיר הכל ביום, חביבה מצוה בשעתה"]".

13) משיחת מוצאי כ"ף טבת תש"נ – התוועדויות ע' 1-148: "ויש לקשר זה עם ענין הצדקה – ע"ד מארז"ל "יהיב . . מצלי'" וכו'".

14) ש"פ בלק תשמ"ח הערה 99 התוועדויות ע' 33: "להעיר שלימוד יומי ברמב"ם בכל תפוצות ישראל הוא מהענינים הממהרים ומביאים את הגאולה **אחדותם של ישראל** [שוה"ג כולל גם הנשים והטף ע"י לימוד המקביל בספר המצוות] (היפך סיבת החורבן והגלות) ע"י לימוד **הלכות** התורה, אשר, "אין הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות" הלכות פסוקות". **ועוד.**

15) ש"פ שמות תשנ"ב – התוועדויות ע' 7-106: "ובנוגע לפועל הכוונה היא שהעבודה דבנ"י עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח", לגלות **כבר** תיכף בפועל איך שהמצב . . בגלות הוא באמת מצב ד"גאולת ישראל", ע"ז שמתכוננים וכו'".

וראה שיחת מוצאי כ"ף טבת תש"נ התוועדויות ע' 148: "מהמעלות דלימוד משנה תורה להרמב"ם – שבו לומדים **ההלכות דכל התורה כולה**, היינו לא רק ההלכות השייכות לזמן הזה, אלא גם ההלכות השייכות לזמן שבית המקדש הי' קיים, ועוד (לא רק ענין שהי' בעבר, אלא גם) ועיקר – הלכות שיהיו שייכות "באותו הזמן", ומתחיל מההכנה ל"אותו הזמן", שצריכים ללמוד הענינים השייכים לביהמ"ק השלישי לידע כיצד לבנותו, או כיצד להשתתף בנדבת ביהמ"ק וכו', כמו הלכות בית הבחירה, וכיו"ב.

ובשנים הכי אחרונות הונהג בתפוצות ישראל ללמוד רמב"ם בכל יום ויום וכו'".

וראה ש"פ שמות תשנ"ב – שיחות קודש ע' 529: "וזוהי ההוראה לפועל העיקרית משבת זו והתוועדות זו: להחליט החלטות טובות להוסיף בלימוד ספר הרמב"ם, ובאופן ד"ללמוד וללמד" – הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לאחרים ". ושם ע' 530: "כאמור לעיל ההוראה לפועל משבת זו היא – להחליט בנוגע להוספה בלימוד ספר הרמב"ם, וכל המרבה הרי זה משובח ".

ש"פ בלק תשמ"ח הערה 99 התוועדויות ע' 33: "להעיר שלימוד יומי ברמב"ם בכל תפוצות ישראל הוא מהענינים הממהרים ומביאים את הגאולה **אחדותם של ישראל** [שוה"ג כולל גם הנשים והטף ע"י לימוד המקביל בספר המצוות] (היפך סיבת החורבן והגלות) ע"י לימוד **הלכות** התורה, אשר, "אין הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות" הלכות פסוקות". **ועוד.**

16) משיחת ש"פ שמות תשנ"ב – התוועדויות ע' 107.

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח,

ולעילוי נשמת הרה"ת ר' **רחמים** ב"ר **יואב** ע"ה **אנטיאן** נפטר בדמי ימיו - בליל שמע"צ ה'תשס"ב **ת. נ. צ. ב. ה.**

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

יש להשתדל לקשר שיעורי התורה עם ספר הרמב"ם, כמו, השייכות דפרשת השבוע לדברי הרמב"ם[17].

יג. כדאי לקשר שיעורים אלו [בקשר להצעה לקבוע שיעורים חדשים[18]] (על כל פנים מזמן לזמן) עם ענין בספר הרמב"ם (ובפרט משיעור היומי), ובפרט שבכמה ענינים שנלמדים בגמרא וכיוצא בזה, יכול להתווסף הסברה ועיון בזה על ידי שמסתכלים מה פוסק הרמב"ם בענין זה"[19].

ג' פרקים

יד. יש לעורר ולזרז עוד הפעם אודות לימוד הרמב"ם ג' פרקים בכל יום [להשתדל ובהשתדלות יתירה[20]] על מנת לסיים בשנה אחת, כפי שכבר נתפשט המנהג בתפוצות ישראל שכל א' מסיים לימוד הרמב"ם, "מקבץ לתורה שבעל פה כולה", בכל שנה[21].

טו. הנ"ל, הוא בלי נדר, אבל, בהחלטה תקיפה שבודאי תבוא לידי פועל ממש, ועד שיהי' "רגיל" בזה"[22].

טז. "משנה תורה", להיותו ספר של הלכות, מודגש [בו] במיוחד הצורך לחזור עוד הפעם, כיון שענינם הנוגעים להלכה במעשה בפועל צריכים להיות "כמונח בקופסא", שיהיו מן המוכן בכל עת[23].

יז. ביום ההילולא[24] של הרמב"ם – הוא זמן מתאים לעורר עוד הפעם, אודות לימוד הרמב"ם בכל יום, ג' פרקים ליום, על מנת לסיימו מידי שנה בשנה"[24].

אופן הלימוד

יח. אף על פי[26] שבהלימוד דג' פרקים ליום אי אפשר ללמוד כל השיעור בעיון המתאים, ילמדו על כל פנים הלכה אחת (וכיוצא בזה) בעיון והעמקה[25], כולל גם הלימוד וההוראה ב"לתקן הדעות", כמדובר כמה פעמים[26].

יט. להוסיף[28] חיזוק בלימוד שיעור היומי ברמב"ם, ומה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד שיעורים ברבים [לא רק שנים כו' (ופשיטא לא באופן ד"בד בבד כו'")[27]] (ומה טוב לפי החלוקה דג' פרקים ליום)[28].

סיומי רמב"ם

הסיום

כ. [מוצאי כ"ף טבת תשמ"ט, כ"ק אדמו"ר אחז בידו הק' ספר הרמב"ם וקרא מתוכו את ההלכה האחרונה]: ובאותו הזמן לא יהי' . . כמים לים מכסים. נשלמו הלכות מלכים והחיבור כולה, ברוך שאמר והי' העולם, בפרטו ובכללו". "תם ונשלם שבח לא-ל בורא עולם"[29].

כא. אף שהשיעור דהתחלת המחזור הוא למחרתו (כנדפס ב"מורה שיעור") הרי מצד הענין ד"מתכיפין התחלה להשלמה" טוב ונכון להתחיל תיכף לאחרי הסיום[30], או בלימוד הקדמת הרמב"ם[31], ומה טוב - בהתחלת הספר עצמו[32].

כב. מכיון[33] שהכוונה באמירת ה"הדרן" היא שעל ידי זה יתוסף בעניני יראת שמים כו', אזי מותר וצריך להשתדל בזה, ובפרט כשרואים במוחש את התוצאות בנוגע לפועל[33].

כג. גם כאשר החגיגה הפומבית לרגל סיום הרמב"ם נערכת בזמן אחר (כמנהג ישראל שמאחרין זמן חגיגת הסיום "משום כבוד התורה . . ביותר הידור ברוב עם כו'"[34]) הרי עיקר השמחה היא ב"גמרה של תורה", בו ביום[35].

---

17) ש"פ קורח תש"נ התוועדויות ע' 387: "ובהקדמה שכיון שספרו של הרמב"ם "מקבץ לתורה שבעל פה כולה", יכולים וכו'".

18) ש"פ קורח תש"נ התוועדויות ע' 382: "שזהו אחד מהטעמים על ההצעה, שכל יהודי ישתדל לקבוע שיעורי תורה חדשים ברבים, ושכל אחד יהי' בעצמו "מגיד שיעור" הן אנשים כו'".

19) ש"פ קורח תש"נ התוועדויות ע' 382. ולהעיר מש"פ נח תשמ"ט התוועדויות ע' 309: "וכמוזכר כמ"פ הפתגם של רבינו הזקן ש"צריכים לחיות עם הזמן", היינו, לחיות עם עניני התורה "חיינו ואורך ימינו" שלומדים באותו זמן, ולכל לראש פרשת השבוע, ועד"ז בנוגע לשאר השיעורים בתורה שלומדים בהשגחה פרטית בזמן זה, אפילו שיעורי התורה של כל יחיד בפ"ע, ועאכו"כ שיעורי התורה השוים לכל נפש, שיעורים שנקבעו ע"י נשיא הדור, ונתפשטו בתפוצות ישראל ונעשו שיעור קבוע אצל כאו"א מישראל, שאז, ישנם ב' המעלות ד"זה אל-י" (שיעור שלו) ו"אלקי אבי" (ציווי והוראת נשיא הדור) גם יחד.

ומזה מובן גם שכאשר רב או דרשן כו' צריך לדרוש בבית הכנסת, בהתוועדות וכו', ומחפש מה לדרוש הרי, נוסף על הדרשא מענינא דיומא, צריך לחפש ולמצוא גם בשיעורי התורה השייכים ליום זה, מכיון שיש בהם הוראה ולימוד השייכים במיוחד לזמן זה". ועיין שם בארוכה.

20) משיחת מוצאי כ"ף טבת תש"נ – התוועדויות ע' 9-148: "בשנים הכי אחרונות הונהג בתפוצות ישראל ללמוד רמב"ם בכל יום ויום, ומה טוב - להשתדל ובהשתדלות יתירה ללמוד ג' פרקים ליום, על מנת לסיים כל משנה תורה בכל שנה (לערך), ע"ד שכתב הרמב"ם בנוגע לתורה שבכתב וכו'".

21) ש"פ וישב תנש"א התוועדויות ע' 22. וראה גם משיחת ש"פ שמות תנש"א - התוועדויות ע' 153. וראה משיחת ש"פ שמות תש"נ – התוועדויות ע' 161: "מה טוב ג' פרקים ליום, או עכ"פ פרק אחד ליום, או בספר המצוות". ראה יום שמחת תורה תש"נ התוועדויות ע' 234: "...לימוד שיעורי הרמב"ם, מה טוב ג' פרקים ליום, ועכ"פ פרק א' ליום, או הלימוד בספר המצוות וכו'". וראה תענית אסתר ופורים תשמ"ח הערה 64 התוועדויות ע' 405: "ומה טוב ג' פרקים ליום וכו'". וראה ל"ג בעומר תשמ"ט התוועדויות ע' 174: "ויש לקשר ענין זה . . עם שיעור היומי ברמב"ם (כנהוג לאחרונה, והולך ומוסיף), אשר, השיעור דל"ג בעומר (להלומדים ג' פרקים ליום, שהולך ומתפשט) הוא וכו'". וראה יום ב' דחג השבועות תש"נ - התוועדויות ע' 274: "להתחזק בשמירת השיעורים הכלליים השוים לכל נפש, כמו: השיעורים בחומש תהלים ותניא, וכן השיעורים במשנה תורה להרמב"ם כהמנהג שנתפשט ללמוד ג' פרקים בכל יום, וכיוצא בזה [שם הערה 80: ואלה שמאיזו סיבה שתהי' אינם יכולים ללמוד ג' פרקים בכל יום ילמדו לכל הפחות פרק אחד ליום, ועל כל פנים ספר המצוות, בהמצוות המקבילות לשיעור דג' פרקים ליום]". וראה אור לבדר"ח בעת ה"יחידות" לתלמידי השיעבות תשנ"ב שיחות קודש 249-50: "ויהי רצון, שלימוד התורה שלכם יכלול את כל חלקי התורה, וזה קשור גם עם מילוי רצונו של אדמו"ר הזקן לימוד כל התורה כולה . . וזאת ניתן לקיים בפועל ע"י לימוד הרמב"ם באופן שמסיימים את כולו מתחילתו ועד סופו. וע"ד סיום הרמב"ם שסיימו זה עתה . . ומיד אח"כ התחילו עוד הפעם מתחילת הרמב"ם, וגם זה על מנת לסיימו במשך השנה הבאה, כיון שהלימוד הוא מתאים להמנהג שנתפשט לימוד ג' פרקים ליום, שאז מסיימים בכל שנה את הרמב"ם, עכ"פ פ"א".

וראה לקמן הערה 44. **ועוד**. ולהעיר מלקמן הערה 25.

22) ש"פ בא תשמ"ט התוועדויות ע' 227: "וכאן המקום לעורר עוה"פ אודות ההשתתפות בלימוד שיעור היומי ברמב"ם, כמנהג שנתפשט ללמוד ג' פרקים בכל יום בלי נדר וכו'".

23) משיחת מוצאי כ"ף טבת תש"נ – התוועדויות ע' 9-148: "ולאחרי סיומו במשך השנה לומדים עוה"פ מהתחלתו, וכפי שאומרים ב"סיום" חלק בתורה: "כשם שעזרתני לסיים . . כן תעזרני להתחיל . . ספרים אחרים", ועאכו"כ ספר זה עצמו "הדרן עלך", ובהדגשה יתירה בנוגע ל"משנה תורה", אשר וכו'".

24) משיחת מוצאי כ"ף טבת תש"נ – התוועדויות ע' 9-148: "ובעמדינו בסיומו של יום ההילולא של הרמב"ם וכו'".

25) ראה גם משיחות חג השבועות תשמ"ט התוועדויות ע' 282: "וגם בהדגשה שהלכה אחת על כל פנים מהשיעור ילמדו **בעיון** כו'". וראה ליל הושענא רבה תשמ"ט התוועדויות ע' 192: ...ומטעם זה גדלה ביותר מעלת הלימוד הרמב"ם, כמובא בכמה ספרים, ובשנים האחרונות נתפשט המנהג ללמוד שיעור יומי ברמב"ם, ועד לסיים החיבור בכל שנה (ע"ד שמסיימים תושב"כ, תורת משה בן עמרם, בכל שנה), עי"ז שלומדים שלשה פרקים בכל יום שיעור גדול שלכאורה קשה להסיק ללומדו בעיון המתאים במשך היום . . אלא שהרמב"ם עצמו הבהיר זאת בהקדמתו שחיבורו הוא **"לקטן ולגדול"**, היינו, שגם קטן יכול ללמוד כל ג' הפרקים לפי ערכו ומדת שכלו, וגם גדול, שאצלו מתעוררים ריבוי ענינים כו' בכל פרק, יכול להסיק ללמדו בעיון כו'". **ועוד**.

26) משיחת יום ב' דחג השבועות - התוועדות ב' תשמ"ט - התוועדויות ע' 296: "וכן שיעור היומי ברמב"ם, ובאופן שיתוסף גם באיכות הלימוד, בעיון ובהעמקה, הן בנוגע לשיעורי חת"ת, והן בנוגע לשיעורים ברמב"ם, אשר, אף על פי וכו'".

וראה ש"פ נח תשמ"ט התוועדויות ע' 309: "נהוג גם לבאר ענין, לימוד והוראה כו', בשיעור היומי ברמב"ם. ובהקדם בהנוגע להשתדלות למצוא לימוד והוראה בשיעור היומי ברמב"ם (וכיו"ב), שמובן וגם פשוט שאין הכוונה להראות "קונצן"... שיכולים למצוא קשר ושייכות לענינא דיומא כו', אלא, מפני שלאמיתו של דבר, ע"פ תורה, יש לימוד והוראה בשיעורי התורה השייכים ליום זה, ולכן, יש צורך **לחפש ולמצוא** הלימוד וההוראה, והעיקר שתבוא בהנהגה בפועל ממש". ועיין שם בארוכה.

27) ש"פ תשא תשמ"ט התוועדויות ע' 1-370: "כאן המקום . . לעורר גם אודות כללות לימוד שיעורי הרמב"ם בכל מקום ומקום, ומה טוב לימוד ברבים דוקא, לא רק שנים כו' (ופשיטא לא באופן ד"בד בבד כו'")".

28) ש"פ בחוקותי תשמ"ט התוועדויות ע' 192: ". . יוסיף חיזוק לכאו"א להתחיל באופן חדש לגמרי . . שיעורים חדשים בתורה (נוסף לחיזוק השיעורים הקיימים והקבועים עד עתה) . . וגם בלימוד שיעור וכו'".

29) מוצאי כ"ף טבת תשמ"ט שם ע' 4-173: "בנוגע לסיום הרמב"ם (כנ"ל), מפני טירחא דציבורא, נחזור בקיצור בלבד ובלשון הרב [כ"ק אדמו"ר אחז בידו הק' ספר הרמב"ם וקרא מתוכו את ההלכה האחרונה]: **ובאותו הזמן לא יהי'** . . **כמים לים מכסים** . . והנה, בסיום הספר (לאחרי כל ההלכות) נדפסו כמה תיבות, אשר, אפי' את"ל שלא נכתבו ע"י הרמב"ם עצמו, הרי, מאחר שהספר נדפס בהסכמתם של גדולי ישראל, מובן שיש לתיבות אלו שייכות לתוכן הספר עצמו: **נשלמו הלכות מלכים והחיבור כולה, ברוך שאמר והי' העולם, בפרטו ובכללו". "תם ונשלם שבח לא-ל בורא עולם"**".

30) ש"פ לך לך תנש"א הערה 8 התוועדויות ע' 267: "ולהעיר גם מהנוסח שאומרים בה"הדרן" כשם שעזרתני לסיים כו' כן תעזרני להתחיל כו'"".

31) להעיר מש"פ וארא תשמ"ח שוה"ג להערה 9 התוועדויות ע' 236: "דאף שבשביל לימוד ספרו של הרמב"ם יש להתחיל מלימוד הקדמת הרמב"ם, מנין המצוות, ומנינם על סדר ההלכות דספר הי"ד, (ובפרט שמלבד הטעם הפשוט שכותב הרמב"ם עצמו בהקדמתו לספר המצוות, "ראיתי שראוי שאשים תחילה מנין המצוות כולן . . עד שתבוא חלוקת הספר על כללן, ולא תמלט מצוה שלא נשלם הדיבור בדיני' ושלא יעדר ממנו דבר שלא אדבר בו" הרי זה גם **לימוד בפני עצמו**, ואפילו בנוגע **למנין** המצוות דכל א' מי"ד הספרים בפ"ע (המספר הכללי, פרטי המצוות, וחוזר וכופל המספר הכללי) די"ל שזה ע"ד הסימנים שהובאו בש"ס שאף שהטעם הפשוט הוא לתועלת הזכרון, מ"מ, למדים כמה רמזים כו' ב"הסמנים" עצמם), מ"מ אין זה עדיין התחלת **ההלכות**".

32) ראשי דברים (ר"ד) ש"פ לך-לך תנש"א.

33) ש"פ וארא תשמ"ח התוועדויות ע' 232: "ידוע מ"ש כ"ק אדנ"ע בנוגע לאמירת פירושים בספר התניא, שבשביל התועלת דהוספה ביראת שמים כו' **מותר** (אף שבכלל צ"ל זהירות בזה). ומטעם זה נהגו חסידים הראשונים לומר פירושים בספר התניא כדי שע"י יתוסף ב"ש כו', שמזה מובן, שלא זו בלבד **שמותר** הדבר, אלא גם **צריך** להשתדל בזה כו'. ועד"ז בנדר"ד, בנוגע לאמירת ה"הדרן" שמכיון שהכוונה בזה היא וכו'".

34) תנש"א הערה שם: "ס' תורת חיים (להר"ר יעקב שלום סופר) או"ח סתקנ"א סקכ"ז".

35) ש"פ לך לך תנש"א הערה 10 התוועדויות ע' 267.

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח,

ולעילוי נשמת הרה"ת ר' **רחמים** ב"ר **יואב** ע"ה **אנטיאן** נפטר בדמי ימיו - בליל שמע"צ ה'תשס"ב **ת. נ. צ. ב. ה.**

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כד. [לעשות] סיום בו ביום, בזמנו, כדי שלא לדחות ענין של תורה, ובודאי יעשו אחר כך גם את הסיום הגדול "ברוב עם הדרת מלך"[36].

כה. אף שנעשו כבר כמה וכמה סיומים (בעשירי בחודש), הן בחוץ-לארץ והן בארצינו הקדושה, ובמיוחד על ציון הרמב"ם בטבריא[37], אף על פי כן, יש ענין להשתתף בעוד סיומים[38].

כו. [בעשרה בטבת תשמ"ט "יום הסיום"[36] אמר:] יעשו סעודה ושמחה לגמרה של תורה, עד לשמחה באופן ד"ופרצת" כפי שהכריזו כבר אודות הסעודה שיעשו בבית הכנסת ובית המדרש של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לאחרי תפלת ערבית[39].

כז. [בש"פ ויחי תשמ"ט לאחר יום הסיום אמר:] כדאי ונכון שבין החגיגות דסיום הרמב"ם שעושים בכל מקום ומקום, יערכו גם חגיגות דסיום הרמב"ם ביום הרביעי, הבעל"ט, יום הסתלקות של הרמב"ם[40], אף על פי שכבר סיימו בימים שלפני זה[41].

כח. על כל פנים חגיגה אחת בארץ ישראל, ומה טוב על ציונו של הרמב"ם בטבריא[42], וחגיגה אחת בחוץ לארץ (ובאם אפשר כמה חגיגות בכמה מקומות, הן בארץ ישראל והן בחוץ לארץ)[43].

כט. [במוצאי כ"ף טבת תשמ"ט אמר:] כאן המקום והזמן לערוך סיום על ספרו, "משנה תורה"[44], והדגשה מיוחדת לכך, כאשר הסיום נעשה בבית הכנסת ובית המדרש דנשיא דורנו, כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר[44].

שייך לכל אחד

ל. מנהג ישראל (תורה היא) שעושים שמחה לגמרה של תורה[45], ומכל שכן וקל וחומר מהשמחה שבסיום מסכת אחת על ידי יחיד מישראל, ועל אחת כמה וכמה בסיום לימוד הרמב"ם ש"מקבץ לתורה שבעל פה כולה" על ידי רבים מישראל[46].

לא. השמחה לגמרה של משנה תורה היא גם לאלה שסדר הלימוד שלהם הוא פרק אחד ליום, כיון שכולם לומדים ומסיימים משנה תורה להרמב"ם, לימוד שוה ממש[47] הרי בודאי שגם אלה שמסיימים הלימוד בשלש שנים משתתפים בשמחה לגמרה של תורה ע"י הלומדים בשנה אחת[48].

לב. [הנ"ל הוא] על אחת כמה וכמה לאלה שלומדים ספר המצוות להרמב"ם כפי שנחלק באופן מקביל ללומדי משנה תורה להרמב"ם ג' פרקים ליום, שהסיום שלהם הוא באותו זמן שמסיימים הלימוד דג' פרקים ליום[49].

לג. יתירה מזה השמחה לגמרה של משנה תורה שייכת גם לאלה שלעת-עתה אינם משתתפים בלימוד שיעור יומי ברמב"ם, דכיון שלימוד משנה תורה בכל שנה נתפשט בתפוצות ישראל, הרי הסיום הוא שמחה דכלל ישראל[50].

"בשטורעם" וברוב עם

לד. מלבד החיוב לעשות שמחה לגמרה של תורה, רואים במוחש מעשה רב שחגיגות אלה מביאות לידי התעוררות והוספה בלימוד הרמב"ם וכו', כפי שראו את התוצאות דחגיגות סיומי הרמב"ם במחזורים הקודמים, ועוד יותר מכפי ששיערו תחילה[51].

לה. יש להשתדל עוד יותר בעריכת חגיגות דסיום הרמב"ם, ברוב פאר והדר, וכל המרבה הרי זה משובח, ומתוך "שטורעם", ובלשון הכתוב - "רוח גדולה וחזק מפרק הרים", כולל זה שאמרו עליו ש"נדמה . . כהר" [היצר הרע][51].

לו. פשוט, שכל אחד ואחד צריך להשתתף בהסיום[52], כי, הענין ד"ברוב עם הדרת מלך" על פי הלכה נוגע להשתתפותו של כל יחיד, מכיון שעל ידו מיתוסף ב"רוב עם"[53].

לז. ובודאי לא יעשה חשבון שגם בלעדו יהיו ריבוי יהודים, רבנים ותלמידי חכמים, עסקני ציבור, חסידים ואנשי מעשה, ובפרט שהוא "ענו"... ובמה נחשב הוא לצורך ההשתתפות בסיום הרמב"ם[54].

לח. נוסף על ההשתתפות שלו, ישפיע גם על יהודים נוספים שגם הם ישתתפו בסיום הרמב"ם, ואופן ההשפעה לא על ידי וויכוחים כו', כי אם, להדגיש (בדרכי נועם ובדרכי שלום) שלכל לראש "המעשה הוא

---

36) עשרה בטבת תשמ"ט התוועדויות ע' 3-142: "וכאן המקום והזמן לערוך סיום על הרמב"ם . . ובודאי יעשו אח"כ גם את הסיום הגדול (נוסף על הסיום בו ביום, בזמנו, כדי שלא לדחות ענין של תורה) "ברוב עם הדרת מלך" במוצאי עשרה בטבת, או במשך הימים שלאח"ז, כפי שכבר קבעו לערוך סיומי הרמב"ם הן בעיר זו, "קרית מלך רב" דנשיא דורנו, והן בכו"כ עיירות ומושבים, ועאכו"כ בארצנו הקדושה, ובודאי יוסיפו ויקבעו לערוך סיומי הרמב"ם במקומות נוספים, ובפרט שהסיום במקום אחד מעורר ומזרז גם בנוגע לשאר המקומות".

37) שם הערה 4: "אשר אם על כל יהודי ויהודי, יהי' מי שיהי', נאמר "גופא דלהון קדישא" עאכו"כ הרמב"ם, יהודי של כל התורה כולה, ו"מורה-הדרך" לכל הדורות שלאחריו גופא דילי' קדישא, ומכיון שכן, מובן איפוא גודל הענין בעשיית ה"סיום" על ה"ציון" שלו".

38) מוצאי כ"ף טבת תשמ"ט התוועדויות ע' 1-172: "וע"ד שמצינו בנוגע לסיום "חמישה חומשי תורה", שעושים ביום שמחת תורה כותב רבינו הזקן בסידורו, סידור השוה לכל נפש, ש"גם כי עשה כן בביהכ"נ שלו, אם הולך לבית הכנסת אחר, שלא גמרו, ירנן וישמח ג"כ עמהם". הנה עד"ז בנדו"ד למרות שהשתתף בסיומים אחרים, עליו לרנן ולשמוח גם בעוד סיומים.

ולהוסיף, שכמו שכל סיום מהווה גם הכנה לסיום שלאחריו, כך גם לענייננו סיום זה מהווה הכנה (גם) לסיומים שיערכו היום, כ' טבת, שכן בכו"כ מקומות לא ערכו עדיין את ה"סיום", בשל שינויי הזמנים שבין המקומות כו'".

39) עשרה בטבת תשמ"ט התוועדויות ע' 3-142: "לאחרי המנוחה מהתענית כדי שיוכלו להתוועד ביתר שטורעם, ובאופן שיומשך ויחדור בכל השנה כולה".

40) ש"פ ויחי תשמ"ט התוועדויות ע' 158.

41) ש"פ ויחי תשמ"ט שם הערה 104: "אע"פ שכבר סיימו מחזור חמישי והתחילו מחזור ששי בימים שלפני זה כמנהג ישראל לקבוע השמחה לגמרה של תורה בזמן המתאים ביותר לעריכת החגיגה "ברוב עם הדרת מלך", כראוי לכבודה של תורה".

42) שם הערה 4: "אשר אם על כל יהודי ויהודי, יהי' מי שיהי', נאמר "גופא דלהון קדישא" עאכו"כ הרמב"ם, יהודי של כל התורה כולה, ו"מורה-הדרך" לכל הדורות שלאחריו גופא דילי' קדישא, ומכיון שכן, מובן איפוא גודל הענין בעשיית ה"סיום" על ה"ציון" שלו".

43) ש"פ ויחי תשמ"ט שם: "ומכיון ש"זכין לאדם שלא בפניו", הרי אלו שחוגגין סיום הרמב"ם ביום הסתלקותו יזכו גם את כל בני ישראל שבכל שאר המקומות (גם אלו שחגגו בימים שלפני זה או שיחוגו בימים שלאחרי זה), כדי שאצל כולם יהי' העילוי והסגולה כו' דחגיגת סיום הרמב"ם ביום סגולה, יום הסתלקותו, עשרים בטבת".

44) מוצאי כ"ף טבת תשמ"ט התוועדויות ע' 171: "...מ"משנה תורה", אשר, רק לפני ימים אחדים (בעשירי בחודש) סיימו ללמוד אותו, בהתאם למסלול שנקבע ונעשה מנהג ישראל ג' פרקים ליום. והדגשה מיוחדת וכו'". **ראה לעיל הערה 29.**

45) ש"פ לך לך תנש"א התוועדויות ע' 267: "בתורה שבכתב, ומזה מובן גם בנוגע לתושבע"פ, משנה תורה".

46) שם הערה 12: ""כשמסיימים מסכתא מצוה לשמוח ולעשות סעודה ונקראת סעודת מצוה" (רמ"א יו"ד סרמ"ו סכ"ו)".

47) תנש"א שם ע' 268: "שם בנוגע לסיום מסכת איתא בגמרא "אמר אביי תיתי לי דכי חזינא צורבא מדרבנן דשלים מסכתי' עבידנא יומא טבא לרבנן", היינו, שה"יומא טבא" (שמחה) הוא לא רק ללומד ומסיים המסכתא ("צורבא מדרבנן דשלים מסכתי'"), אלא גם לשאר התלמידים ("רבנן" סתם) שלא למדו וסיימו מסכת זו, שגם אצלם נעשה "יומא טבא" (שמחה) [הערה: להעיר ממנהג ישראל בתענית בכורים שגם אלה שלא למדו וסיימו המסכת משתתפים בסעודת מצוה דסיום המסכת ואינם מתענים], ולא רק משמשתתפים בשמחה של רב אחר, אלא ששמחה זו נעשית השמחה **שלהם לרבנן**("), כמו השמחה של לומד ומסיים המסכת [הערה: ועפ"ז יומתק מאמרו של אביי "כי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתא **עבידנא** יומא טבא לרבנן" **שאביי** (ולא (רק) ה"צורבא מרבנן דשלים מסכתי") עושה "יומא טבא לרבנן"].

ומהטעמים לזה כיון שכולם עוסקים **בלימוד אחד**, הן אלה שלומדים מסכתא זו, והן אלה שלומדים שאר מסכתות, שמתאחדים כולם ביחד כמודגש בחלוקת הש"ס שחשיב כאילו כל אחד מהלומדים (שלמד מסכתא אחת) למד כל הש"ס.

ומזה מובן **במכ"ש וק"ו** בנוגע לענייננו שכיון שכולם לומדים ומסיימים משנה תורה להרמב"ם, **לימוד שוה ממש** (ולא רק שכל אחד למד מסכת אחרת, אלא שמתאחדים בהחלוקה דכל הש"ס), והחילוק שביניהם אינו אלא במשך זמן הלימוד (בשנה אחת, או בשלש שנים), הרי בודאי וכו'".

48) תנש"א שם ע' 267-8: "(כהמנהג הפשוט אצל רוב לומדי הרמב"ם), כמו בתורה שבכתב, שגם מי שמשלים את התורה בשלש שנים משתתף בשמחה לגמרה של תורה (**שמחת תורה**) ע"פ המנהג הפשוט בכל ישראל שמשלימין את התורה בשנה אחת (נוסף על השמחה לגמרה של תורה כשיסיימו הלימוד שלהם בשלש שנים)".

49) תנש"א שם ע' 268 - הערה 13.

50) תנש"א שם ע' 268: "וכמו בשמחת-תורה שע"פ מנהג ישראל משתתפים בה כל ישראל ממש (גם אלה שלעת-עתה אינם עוסקים בלימוד התורה), מצד השייכות דכל ישראל לכל התורה כולה "מורשה קהלת יעקב"".

51) ש"פ וארא תשמ"ח התוועדויות ע' 252. להעיר מש"פ ויגש ה' טבת תשמ"ח התוועדויות ע' 1-170: "ומעשה רב בנוגע להתעוררות ע"י ציון תאריכים מיוחדים, כמו ימי הולדת של צדיקים וגדולי ישראל, בפרט לרגל מלאת מספר שנים מיוחד, ולדוגמא: החגיגות לציון שנת השמונה מאות וחמישים להולדתו של הרמב"ם, ועד"ז ליום מיתתו (בעשרים בטבת), וכיו"ב שעי"ז ניתוסף בעניני יהדות, תורה ומצוותי', בפועל ממש, כפי שראו במוחש שבעקבות החגיגיות בקשר עם יום הולדתו של הרמב"ם ניתוספו אלפי יהודים ללומדי הרמב"ם".

52) ש"פ וארא תשמ"ח התוועדויות ע' 252: "ולא לחשוב שמכיון שגם מלבדו יהיו משתתפים רבים, אין צורך שגם הוא ישתתף בזה ובפרט כשעושה חשבון [ראה לקמן] . . כי, הענין וכו'".

53) ש"פ וארא תשמ"ח שם. וראה ש"פ בראשית תשנ"ב - שיחות קודש ע' 232: "יש לעורר בנוגע לסיום הרמב"ם שבאם ח"ו תתעכב הגאולה עד אז, וממילא הסיום ייערך כאן בניו-יארק שיהי' באופן ד"ברוב עם הדרת מלך"".

54) ש"פ חיי שרה תש"נ - התוועדויות ע' 4-383: "ומזה מובן שבענין זה נוגע ההשתתפות של כל אחד ואחד, ובודאי לא יעשה חשבון . . כי, ע"י ההוספה של כל אחד, ניתוסף עוד יותר בהעילוי ד"ברוב עם הדרת מלך" . . ומזה מובן גם בנדו"ד, עד כמה נוגעת וחשובה ההשתתפות של כל אחד ואחד".

וראה ש"פ וארא תשמ"ח שם: "ובפרט כשעושה חשבון שחבל על הטירחא והזמן כו', ומה גם שלא יוכל להתעמק במחשבותיו... מכיון שיפגוש כמה וכמה מישראל, וכשיאמרו לו "שלום עליכם", יצטרך להשיב "עליכם שלום", שלא לעבור, ח"ו, על "גזילת העני בבתיכם", ובמילא, טוב יותר שישאר בביתו ("אונטערן פאפליץ"...)".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח,

ולעילוי נשמת הרה"ת ר' **רחמים** ב"ר **יואב** ע"ה **אנטיאן** נפטר בדמי ימיו - בליל שמע"צ ה'תשס"ב **ת. נ. צ. ב. ה.**

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

העיקר", לבוא ולהשתתף בשמחה לגמרה של תורה "ברוב עם הדרת מלך"[55].

לט. אלו שלא ערכו עדיין סיום הרמב"ם "ברוב עם", לא יתביישו כו', ויעשו זאת בהקדם האפשרי[56]. ויש לזרז שתוסיף אצלם עוד יותר בקבלת החלטות טובות, כדי שתהי' תועלת בהדחי' לזמן מאוחר יותר, שמצד אריכות הזמן ניתוסף בהחלטות טובות[57].

ספרים על הרמב"ם

מ. כאן המקום להזכיר גם הספר שיצא לאור לאחרונה אודות סיומי הרמב"ם, שבו נכלל (לא רק מסיום מחזור האחרון, אלא) גם מסיומי הרמב"ם דהמחזורים שלפני זה[58].

מא. ובודאי יוסיף הדבר בלימוד הרמב"ם בעיון ושקו"ט כו', ובאופן ד"קנאת סופרים תרבה חכמה" שכל אחד ואחד שיראה שהוציאו-לאור ספר זה יתעורר גם הוא לכתוב פלפולים על הרמב"ם על מנת לפרסמם[59].

סיום ספר

מב. יש לעורר אודות עריכת חגיגת סיום דספר זה [דא' מי"ד הספרים וההמשך בספר שלאחריו[60]], "ברוב עם הדרת מלך", שעל ידי זה ניתוסף שמחה וחיות כו' בלימוד הרמב"ם[61].

מג. אין לדחות [גם] עריכת ה"סיום" על ספר המדע, אלא יש לעשותו תיכף ומיד, ביום השבת קודש, נוסף לעריכתו בזמן נוח ומתאים יותר שיוכל להיות "ברוב עם הדרת מלך" (במוצאי שבת קודש, וכיוצא בזה)[62], שאז יכולים לבוא עוד יהודים ממקומות נוספים וכו'[63].

סיום הלכה

מד. "עושין שמחה לגמרה של תורה", ועל דרך זה גם בסיום דהלכה שלימה שיכולים גם לכוון (ומה טוב שיכוונו) לצאת ידי חובת השמחה בהתוועדות זו, לאחרי קידוש כו'[64].

מה. השמחה[65] צריכה להיות גם על ידי אכילה ושתי' גשמית, ולא רק לצאת ידי חובתו על ידי השמחה הרוחנית שבלימוד הלכות (וכו'), על דרך ובדוגמת עונג שבת על ידי אכילה ושתי' גשמית דוקא[66].

מו. [בש"ק ב' דחה"ש תשמ"ט, סיימו הלכות פסולי המוקדשין, ואמר:] מה טוב[68] שעל כל פנים התחלת חגיגת הסיום תהי' עוד ביום השבת קודש זה (לאחרי תפלת המנחה), לפני מוצאי שבת קודש שבו מתחיל כבר השיעור דהלכות . . ומפני קוצר הזמן[67] תהי' ההתחלה ביום השבת קודש בזמן מועט בכמות, וימשיכו בזה בימים שלאחרי זה[68].

מז. וכדאי ונכון שגם ההתחלה ביום השבת קודש זה תהי' "ברוב עם", על כל פנים בשלשה, ועל אחת כמה וכמה בעשרה, כמארז"ל "עשרה שיושבים ועוסקין בתורה שכינה שרוי' ביניהם, שנאמר אלקים נצב בעדת א-ל"[69].

מח. לימוד ההוראה [ורמזים עמוקים[70]] בעבודת ה', הוא בפרט בנוגע לסיומי והתחלות ההלכות שברמב"ם[71].

מט. [בסיום ההתוועדות דש"ק ב' דחה"ש תשמ"ט אמר:] יתנו קנקן משקה מהתוועדות זו עבור ה"סיום" לאלה שכבר התעסקו בעריכת ה"סיומים" הקודמים בד' אמות אלו, שכבר הורגלו בעריכת ה"סיומים" בסדר מסודר, ויש להם "חזקה" וכו' (באופן שאין חשש של השגת גבול)[72].

---

55) ש"פ חיי שרה תש"נ שם ע' 384: "וכשיבוא וישתתף, אזי לא יצטרכו להתווכח, כיון **שיראה בעצמו** את הרושם שפעל עליו ועל כל שאר המשתתפים!"

וראה תש"נ שם ע' 381: "...ודאי ישתדל כל אחד להשתתף בסיום הרמב"ם המתקיים כאן, ביום ראשון בשבוע, ועד"ז בכל מקום לפי ענינו, וגם ישתדל להשפיע על אחרים שישתתפו בזה, בידעו שאפילו כשניתוסף איש **אחד** ל"רוב עם" (כולל רבנים וחכמים ועסקנים, חסידים ואנשי מעשה וכו'), ניתוסף בה"הדרת מלך" דמלך מלכי המלכים הקב"ה כביכול, ובכבוד הרמב"ם וכבוד התורה, וע"ז בכבוד הקב"ה (שהפסקי דינים בתורת ה' דבר ה' זו הלכה מגיעים לכל בנ"י ע"י רבני ישראל)".

56) ש"פ תשא תשמ"ט התוועדויות ע' 1-370: "כאן המקום בהמשך להמדובר אודות סיום ספר והתחלת ספר חדש לעורר גם אודות כללות לימוד שיעורי הרמב"ם בכל מקום ומקום . . ועד"ז בנוגע לעריכת סיומי הרמב"ם שמחה לגמרה של תורה, "ברוב עם הדרת מלך", לכל לראש בנוגע לסיום כל ספר הי"ד, שאלו שלא ערכו עדיין . . ועד"ז בנוגע לעריכת סיומי הרמב"ם שמחה לגמרה של תורה, "ברוב עם הדרת מלך"".

וראה ש"פ וארא תשמ"ט התוועדויות ע' 208: "כולל גם עריכת חגיגת סיום ספר זה". הערה 35: "נוסף על החגיגות דסיום מחזור חמישי דלימוד הרמב"ם במקומות שעדיין לא נתקיימו החגיגות, כמדובר כמה פעמים".

57) ט"ז שבט תשמ"ט – התוועדויות ע' 281: "כאן המקום להודות גם על הבשורות הטובות ע"ד עריכת סיומי הרמב"ם . . הן בחוץ לארץ והן בארץ ישראל . . ובנוגע לכל המקומות אשר מאיזו סיבה שתהי' דחו את עריכת יום ההילולא ועד"ז עריכת סיום הרמב"ם לימים שלאח"ז – יש לזרז שתוסיף אצלם עוד יותר בקבלת החלטות טובות, כדי שתהי' תועלת בהדחי' לזמן מאוחר יותר, שמצד אריכות הזמן ניתוסף בהחלטות טובות.

ויש להוסיף, שעריכת סיום הרמב"ם או עריכת יום ההילולא שנעשים באיחור זמן במקום שני, צריכים לעורר ולהוסיף גם בכל שאר המקומות שבהם ערכו כבר סיום הרמב"ם או יום ההילולא, שכאשר שומעים שבמקום מסויים נתקבלו החלטות טובות בהוספה על ההחלטות הטובות שנתקבלו במקומם (ע"י היחיד ועאכו"כ ע"י הציבור), ה"ז מעורר אותם ונותן להם הזדמנות להוסיף ולהשלים בהחלטות הטובות כו' בכל הקשור לסיום רמב"ם או יום ההילולא, בימים שלאח"ז, כמו ביום השבת, ועד"ז שאר ימי סגולה".

58) ש"פ תשא תשמ"ט התוועדויות ע' 1-370. [**הערת המו"ל: ספר "סיומי הרמב"ם"**].

59) תשמ"ט שם: "ע"ד שמצינו במשה רבינו ש"פלפולא דאורייתא" ניתן למשה, ואעפ"כ, "נהג בה טובת עין ונתנה לישראל"".

60) ש"פ תשא תשמ"ט התוועדויות ע' 1-370: "ועד"ז גם בנוגע לסיום דא' מי"ד הספרים וההמשך בספר שלאחריו, כהלשון ד"הדרן": "כשם שעזרתני לסיים . . כן תעזרני להתחיל . . ספרים אחרים ולסיימם"".

61) ש"פ וארא תשמ"ט התוועדויות ע' 208: "יש לעורר עוה"פ אודות ההשתתפות בלימוד שיעור היומי ברמב"ם במחזור הנוכחי, שביום השבת קודש זה מסיימים ספר ראשון שבו, כולל גם עריכת חגיגת סיום דספר וכו'".

וראה ש"פ אמור תשמ"ט התוועדויות ע' 125: "בהמשך להמדובר אודות סיום ספר זרעים והתחלת ספר עבודה ברמב"ם בודאי יכריזו עתה ע"ד ההתוועדות בקשר ל"סיום" ברמב"ם, ועד"ז בנוגע להתוועדויות בקשר ל"סיומים" ו"התחלות" בשאר חלקי התורה". וראה לעיל הערה 56.

62) ש"פ וארא תשמ"ט התוועדויות ע' 214: "ובהקדמה שיש דין קדימה לענין שהזמן גרמא, ובפרט כשמדובר בלימוד הלכות (ספר הרמב"ם), הרי בודאי שאין לדחות הדבר, מכיון שיכול להיות נוגע למעשה בפועל ממש.

ומכיון שנמצאים כאן כו"כ (יותר ממנין) שלמדו כבר שיעור היומי, ועכ"פ פרק הראשון דשיעור היומי, סיום הלכות תשובה וספר המדע אין לדחות וכו'".

63) ש"פ תשא תשמ"ט שם: "שגם סיומים אלו יהי' "ברוב עם" האפשרי, שלכן, יש לעשותם בזמן המתאים, ובנדו"ד, לא (רק) ביום השבת (שבו מסיימים הספר), אלא (גם) במוצאי שבת, שאז יכולים וכו'".

64) ש"פ בשלח תשמ"ט התוועדויות ע' 273: "ובנדון דידן, הלכות ברכות".

65) ש"פ בשלח תשמ"ט שם: "ויש להוסיף, שהשמחה צ"ל . . גשמית . . ולא רק ע"י השמחה הרוחנית שבלימוד . . ובפרט כשיש לו "חידוש" תירוץ על שאלה וקושיא (שנדמה לו שהיא שאלה וקושיא) חזקה, וכיו"ב, בהלכות אלו, שאז השמחה היא גדולה ביותר, ואעפ"כ, יש לקשר זה גם עם שמחה בעניינים גשמיים, ע"ד ובדוגמת וכו'".

66) ש"פ בשלח תשמ"ט שם. וראה משיחת ש"פ נשא תשמ"ט התוועדויות ע' 351: "וכאן המקום להזכיר ע"ד סיום הלכה ברמב"ם שבשיעור היומי דט"ו סיון (שמתחיל במוצש"ק זה) מסיימים הלכה ברמב"ם (הלכות קרבן פסח), ובודאי יערכו "סיום" לגמרה של תורה, כרגיל בכגון-דא".

וראה ש"פ האזינו תש"נ התוועדויות ע' 91: "ובזה נכלל גם עריכת התוועדויות של שמחה, החל מיום הש"ק ומוצאי ש"ק, ובפרט בקשר ובשייכות לסיום הלכה ברמב"ם". וראה ש"פ קרח, ה' תמוז תשמ"ט התוועדויות ע' 420: "נהוג לסיים בחלוקת משקה עבור התוועדויות ומסיבות שונות בקשר לעניני יהדות תורה ומצוותי', וכרגיל, יעלו ויכריזו פרטי הדברים, ויזמינו המסובים להשתתף בהתוועדויות, כולל ובמיוחד שמהם יראו וכן יעשו". ולכל לראש בנוגע להתוועדות שמתקיימת במוצאי ש"ק, "סעודתא דדוד מלכא משיחא", בקשר לסיום והתחלת הלכה חדשה בשיעור היומי ברמב"ם".

67) "(שהרי ישנם עוד כו"כ ענינים שצ"ל ביום זה, החל מתפלת המנחה, והתוועדות בזמן הרגיל כבכל שנה ושנה)".

68) יום הש"ק ב' דחג השבועות (**התוועדות א'**) תשמ"ט התוועדויות ע' 273: "וכיון שבשיעור היומי ישנו סיום של הלכה (הלכות פסולי המוקדשין), כמוזכר לעיל יש לעורר ע"ד עריכת "סיום", שמחה לגמרה של תורה, כנהוג בכגון-דא. ומה טוב וכו'"".

69) תשמ"ט שם: "באופן ד"דקדמא שכינה ואתיא" (קודם שיהי' כל העשרה), ודוגמתו גם בהתוועדות של עשרה מישראל שהקב"ה מקדים ובא להתוועדות, כביכול, עוד לפני בואם של העשרה מישראל".

וראה ש"פ בהר תשמ"ט התוועדויות ע' 165: "ועוד ענין בנוגע לעריכת התוועדות בקשר ובשייכות לסיום הלכות כלי המקדש, "סיום" בתורה, שמחה לגמרה של תורה, ובודאי יעשו ה"סיום" "ברוב עם (שעי"ז) הדרת מלך", ע"י ריבוי המשתתפים".

70) ל"ג בעומר תשמ"ט התוועדויות ע' 174: "...שנוסף על לימוד פשוטן של הלכות אלו, יש למצוא בהם רמזים עמוקים בעניני עבודת ה', שכן קרבנות (שמקריבים ע"ד המזבח שאודותם נאמרו כל פרטי הדינים בהלכות איסורי המזבח) הו"ע כללי ועיקרי בעבודת ה', עד כדי כך, שכללות עבודת האדם נקראת בשם "קרבן" . . ועד"ז כללות ענין המקדש (הלכות ביאת המקדש) רומז על המקדש שבבאו"א מישראל . . ובנוגע לענינו: בסיום הלכות ביאת המקדש והתחלת הלכות איסורי המזבח (בשיעור היומי) סיום והתחלה השייכים זה לזה, ככל סיום והתחלה שנעוץ סופן בתחלתם ותחלתן בסופן, ועל אחת כמה וכמה בסיום והתחלה באותו שיעור דג' פרקים ליום . . מודגש נעיצת דרגא הכי אחרונה בהדרגא הכי עליונה . . כדלקמן". עיי"ש.

71) ש"פ תזר"מ תש"נ התוועדויות ע' 132: "וכאן המקום להזכיר ולעורר עוה"פ ע"ד ההתחזקות בלימוד שיעורי הרמב"ם, כולל גם לימוד ההוראה בעבודת ה', (על פי מה שכתב הרמב"ם ש"רוב דיני התורה אינן אלא . . לתקן הדיעות וליישר כל המעשים") . . ובפרט בנוגע וכו'".

72) יום הש"ק ב' דחג השבועות (התוועדות א') תשמ"ט התוועדויות ע' 273: "וכגיל בכגון-דא יעלו ויכריזו ע"ד ה"סיום"".

וראה ש"פ אחרי תשמ"ט התוועדויות ע' 77: "[לאחרי חלוקת המשקה וההכרזות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: יש ענין נוסף שלא הכריזו אודותיו, ולכן אכריז בעצמי שבודאי יעשו שמחה לגמרה של תורה, בקשר לסיום הלכות תרומות לרמב"ם, ויעשו זאת בהקדם האפשרי, עוד לפני המשך ה"כינוס תורה" ביום הראשון, ויה"ר שיהי' בהצלחה רבה, ומתוך שמחה וטוב לבב . .]".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח,
ולעילוי נשמת הרה"ת ר' **רחמים** ב"ר **יואב** ע"ה **אנטיאן** נפטר בדמי ימיו - בליל שמע"צ ה'תשס"ב **ת. נ. צ. ב. ה.**

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד